

KÖZBESZERZÉSI
HATÓSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: +36 1 882 8500

Zupkó Gábor
képviselővezető úr részére

Iktatószám: EKAB-00115/01/2025

Európai Bizottság Magyarországi
Képviselőte

Budapest
Lövőház utca 35.
1024

Tisztelt Képviselővezető Úr!

Az Európai Bizottság 2025. július 8. napján hozta nyilvánosságra a „2025. évi jogállamisági jelentés - A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című közleményt kísérő „Országfejezet - A jogállamiság helyzete Magyarországon” elnevezésű szolgálati munkadokumentumát (a továbbiakban: Munkadokumentum). A Munkadokumentum a Közbeszerzési Hatóság tevékenységével kapcsolatban is tartalmaz megállapításokat, amelyekre tekintettel az alábbiakkal fordulok Önhöz.

Tisztelt Képviselővezető Úr!

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Munkadokumentumban a **Közbeszerzési Hatóság tevékenységével kapcsolatban tett megállapítások megalapozatlanok, nélkülözik a közbeszerzési szakértelmet és hozzáértést, ebből következően messzemenően téves következtetéseket von le, melyre tekintettel azokat a Hatóság elfogadni nem tudja.** Emellett szeretném külön is kihangsúlyozni, hogy a Munkadokumentumban a **Közbeszerzési Hatóság és a Közbeszerzési Döntőbizottság pártatlanságát megkérdőjelező kijelentéseket a Közbeszerzési Hatóság a leghatározottabban visszautasítja.**

A fenti állításaim alátámasztásaként az alábbiakat szeretném Tisztelt Képviselővezető Úr figyelmébe ajánlani.

Mindenekelőtt kiemelném, hogy a Hatóság álláspontja szerint a Munkadokumentum hitelességét alapvetően kérdőjelezi meg, hogy megállapításait egy olyan civil szervezet által kiadott jelentésre alapozza, mely szervezet alapvetően nem gazdasági kérdésekkel, köztük jelesen közbeszerzésekkel kapcsolatos tevékenységet folytat, hanem az emberi jogokhoz kapcsolódó jogvédelemmel foglalkozik.

A Munkadokumentumot olvasva szembetűnő, hogy a Bizottság - a hivatkozott szervezet állításai nyomán - a Magyarországon 2024. évben lefolytatott közel **8000 eredményes közbeszerzési eljárásból kiemelt kettőt (!), és erre alapozva minősítette a Hatóság tevékenységét.**

A Hatóság megítélése szerint meglehetősen kérdéses, hogy mennyiben lehet objektív, tényszerű és hiteles a Hatóság tevékenységére vonatkozóan ily módon levont következtetés. Ráadásul tette ezt a Bizottság mindezt úgy, hogy az emberi jogokkal foglalkozó civil szervezet által kiemelt, és a Munkadokumentumban utalásszerűen megemlített két közbeszerzési eljárásra vonatkozóan **nem adott lehetőséget a Hatóság számára, hogy az ügyekre vonatkozó szakmai álláspontját kifejtse, amelyre még csak igény sem mutatkozott a Bizottság részéről.** A Bizottság által a Hatóság részére előzetesen írásban megküldött kérdések egyike sem vonatkozott ugyanis ezekre az ügyekre, és a Munkadokumentum tervezete kapcsán sem érkezett ilyen irányú megkeresés a Hatósághoz, sőt a Hatóság nem kapott lehetőséget a Munkadokumentum tervezetének véleményezésére sem.

Engedje meg, hogy a fentiekben kifejtettek okán szakmai álláspontunkat az említett két ügy kapcsán most röviden az alábbiakban ismertessem Önnel.

A Munkadokumentum szerint „A Közbeszerzési Hatóság nem vizsgálta egy olyan ajánlatkérő által kiírt két közbeszerzés odaítélését, amely ugyanazon kormányközeli üzletember többségi tulajdonában áll, mint a közbeszerzések nyertese.”

Tisztelt Képviselővezető Úr!

A fenti állítás **tényszerűen valótlan.** A tárgyi ügyekben ugyanis a Közbeszerzési Hatóság az Átlátszó.hu portál közérdekű bejelentése alapján részletes hatósági vizsgálatot rendelt el és folytatott le a bejelentésben megjelölt összeférhetlenségi kérdések tekintetében, melynek során a Hatóság valamennyi, az adott közbeszerzési eljárásokban érintett szereplőt megkeresett, tőlük a vizsgált kérdések tekintetében részletes tájékoztatást és a közbeszerzési eljárások összes dokumentumához való hozzáférést kért. A Hatóság a közbeszerzési eljárások dokumentumait részletesen átvizsgálta és elemezte, mely vizsgálat alapján azt állapította meg, hogy az adott közbeszerzési eljárásokban eljáró szereplők a közbeszerzési eljárásokra előírt összeférhetlenségi szabályokat betartották, a közbeszerzési eljárások dokumentumai alapján szabálytalanság pedig nem volt megállapítható. A Hatóság a vizsgálat lezárásakor részletes tájékoztatást küldött a bejelentő részére, amelyben a szakmai vizsgálat eredményét részletesen ismertette a bejelentővel. A Hatóság a vizsgálatról szóló tájékoztatást – az Integritás Hatóság mellett működő Korrupcióellenes Munkacsoport javaslata, illetve arra tekintettel a Nemzeti Korrupcióellenes Stratégia előírásai alapján – a honlapján is közzétette.¹

A Munkadokumentum mögöttes anyagaként hivatkozott civil szervezeti tanulmányban egyébiránt megemlítésre kerül egy további koncessziós beszerzési eljárás, amelyre vonatkozóan a következő állítás olvasható: *„Ezt példázza (...) a Közbeszerzési Hatóság vonakodása attól, hogy intézkedjenek a magyar hulladékgazdálkodási ipar jelentős részeinek 35 éves koncessziója ügyében, amelyet a MOL olajóriásnak adtak.”*

¹ Lásd: KTF HEO-00049/2024 számú ügy (<https://www.kozbeszerzes.hu/adatbazisok/kozerdeku-bejelentések-nyilvantartasa/>)

Tisztelt Képviselővezető Úr!

Bár az idézett állítás csak a mögöttes tanulmányban szerepel, szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy az ugyancsak **tényszerűen valótlan**. A Közbeszerzési Hatóság a tárgyi ügyben a Transparency International Hungary bejelentése alapján ugyancsak hivatalos hatósági vizsgálatot rendelt el és folytatott le, melynek során a tárgyi közbeszerzési eljárásban, valamint az azt követő jogügyletekben részt vevő valamennyi szervezetet megkereste, és a bejelentő által felvetett aggályokat részletesen kivizsgálta. A vizsgálat eredményeként megállapítható volt, hogy a bejelentő által tett megállapítások egy része a bárki számára ingyenesen és korlátozásmentesen az interneten elérhető közhiteles nyilvántartások adatai alapján megállapíthatóan tévesek és megalapozatlanok, más részükben említett eljárási cselekmények pedig megfelelnek a tételes közbeszerzési-jogi előírásoknak, így a bejelentő megállapításai jogilag nem megalapozottak. A Közbeszerzési Hatóság a vizsgálat lezárásakor ebben az ügyben is részletes tájékoztatást küldött a bejelentő részére, amelyben a szakmai vizsgálat eredményét részletesen ismertette a bejelentővel. A Hatóság a vizsgálatról szóló tájékoztatást ugyancsak közzétette a honlapján.²

Érthetetlen számunkra, hogy a fentiekben ismertetett tények hogyan kerülhették el az Európai Bizottság figyelmét egy olyan, a Bizottság számára kiemelkedő jelentőségű dokumentum esetében, mint a szóban forgó Munkadokumentum. Kérdéses számunkra ebből következően az is, hogy vajon a Munkadokumentum megállapításai mennyiben tekinthetők objektívnek, elfogulatlanok és befolyásmentesnek.

Természetesen amennyiben a Bizottság arra igényt tart(ana), az ügyek összes releváns körülményét ismertető és a vizsgálat eredményét tartalmazó, bejelentőknek megküldött záró dokumentumot készséggel a Bizottság rendelkezésére bocsátjuk, mint ahogyan azt megtettük volna már korábban is, ha erre vonatkozó jelzést kapunk.

Tisztelt Képviselővezető Úr!

A Közbeszerzési Hatóság ebben az évben is, mint az elmúlt évek során készséggel állt az Európai Bizottság rendelkezésére, az Európai Bizottság által a Munkadokumentum előkészítése során feltett kérdésekre részletes, szakmai jellegű, a vonatkozó közbeszerzési jogszabályoknak megfelelő és azokkal alátámasztott objektív válaszokat készített.

Rendkívül sajnálatosnak tartom azonban, hogy ezeket az Európai Bizottság figyelmen kívül hagyta, és a Közbeszerzési Hatóság tevékenységének megítélése során kizárólag az objektivitást, elfogulatlanságot és szakmaiságot nélkülöző civil szervezeti álláspontra hagyatkozott.

² Lásd: SZE-00129/2024 számú ügy (<https://www.kozbeszerzes.hu/adatbazisok/kozerdeku-bejelentese-nyilvantartasa/>)

Így az Európai Bizottság figyelmen kívül hagyta például, hogy mind a Közbeszerzési Hatóság, mind az annak keretein belül, de attól szakmailag függetlenül működő Közbeszerzési Döntőbizottság megalakulása óta, azaz **30 éve közvetlenül az Országgyűlés alá rendelt szervezetként, a mindenkori kormánytól függetlenül, befolyásmentesen működik**, tevékenységét kizárólag a jogszabályok alapján végzi. Pártatlanságuk biztosítéka, hogy mind a Közbeszerzési Hatóság, mind a Közbeszerzési Döntőbizottság vezető tisztségviselőit, mind a közbeszerzési jogorvoslati ügyekben eljáró döntőbiztosokat a Hatóság keretében működő Tanács tagjai választják meg, amely Tanács tagjait a közbeszerzésekben érintett szervezetek, azaz az ajánlatkérők, az ajánlattevők, valamint a közérdekű célokat képviselő szervezetek képviselői adják, hozzávetőlegesen 1/3 - 1/3 - 1/3 arányban. A Hatóság és a Döntőbizottság függetlenségét biztosítja továbbá az a tény is, hogy a működésük anyagi feltételei a Tanácsba tagot delegáló ajánlatkérők és ajánlattevők befizetéseiből, mint a Hatóság saját bevételeiből biztosított, más állami szervekhez képest minimális központi költségvetési támogatás mellett. A fentiekre tekintettel a Közbeszerzési Hatóság és a Közbeszerzési Döntőbizottság a mindenkori kormánytól intézményi és pénzügyi szempontból is függetlenül működik.

Mindezekon túl kiemelendő, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 179. § (1) és (4) bekezdései konkrétan is biztosítják a Közbeszerzési Döntőbizottság szervezeti függetlenségét, míg a Kbt. 193. § (12) bekezdése a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve a közbeszerzési biztosok döntéshozatali függetlenségét, amely a Közbeszerzési Döntőbizottság kvázi bírósági jellegénél fogva, lényegében a bírói függetlenséggel megegyező garanciákat tartalmaz.

Szeretném felhívni a szíves figyelmét arra, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság munkáját uniós viszonylatban is kiemelkedően hatékonyan és eredményesen végzi. A döntései ellen igénybe vett jogorvoslatokkal összefüggésben kiemelendő, hogy a **Döntőbizottság döntéseinek** évek óta releváns és valós adatokkal alátámaszthatóan mindössze **alig 10%-át támadják meg az érintettek bíróság előtt, amely ügyeket a Döntőbizottság a bíróság előtt - a bíróság érdemi döntéseit figyelembe véve - több mint 90%-os arányban megnyer.** Megjegyzem, ezzel a tényszerű adattal szemben a Munkadokumentum egy olyan percepció felmérés eredményeire hivatkozik, amelynek során mindössze 16 nap alatt, telefonos interjúk alapján végzett felmérés során az uniós vállalkozások általánosságban értékelték országuk igazságszolgáltatási rendszerét, a bírák és bíróságok függetlensége szempontjából. A feltett kérdések tehát nem is kifejezetten a közbeszerzési jogorvoslati szervek munkáját vizsgálták, hanem általában az igazságszolgáltatás egészét. A kérdések közül egyetlen egy (Q5_1) irányult a közbeszerzési jogorvoslati szervekkel kapcsolatos percepciókra (!). Ebből kifolyólag a felmérés alapjául szolgáló interjúkat sem kifejezetten azokkal a vállalkozásokkal folytatták le, amelyek részt vettek már közbeszerzési eljárásokban és ezáltal tényleges tapasztalataik lettek volna a közbeszerzési jogorvoslati szervek munkájával kapcsolatban, hanem a gazdasági élet különböző szegmenseiben működő vállalkozásokat választottak ki, közbeszerzési érintettségüktől függetlenül.

Szeretném továbbá felhívni szíves figyelmét a Közbeszerzési Hatóság tevékenységének valós megítélése érdekében arra a tényre, hogy a Közbeszerzési Hatóság a jogszerű közbeszerzési eljárások lefolytatása és az esetleges szabálytalan közbeszerzési szerződés-módosítások elkerülése érdekében a tavalyi évben a közel 8000 eredményesen lefolytatott közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódóan hirdetmény-ellenőrzési tevékenysége körében több, mint **24 000 hirdetményt ellenőrzött, melynek eredményeként több, mint 26 000 alkalommal bocsátott ki hiánypótlási felhívást, ezekben összesen több, mint 142 000 hibapont javítását kérve az ajánlatkérőktől, bármely más szervezetnél nagyobb mértékben hozzájárulva a hazai közbeszerzések szabályos lefolytatásához.**

A fentiek mellett a Közbeszerzési Hatóság a hivatalbóli jogorvoslat kezdeményezésre jogosultak közül 2024-ben a legtöbbit, azaz szám szerint **218 darab jogorvoslati eljárást kezdeményezett, összesen 390 szervezet (ajánlatkérők és gazdasági szereplők) ellen. Kivizsgált továbbá minden közérdekű bejelentést, amelyet hozzá benyújtottak, és a vizsgálatok eredményét - a már említett Nemzeti Korrupcióellenes Stratégia előírásai szerint - nyilvánosságra hozta.**

Tisztelt Képviselővezető Úr!

Mint az bizonyára az Ön előtt is ismert, az uniós tagállamok közbeszerzési rendszereinek átláthatóságát, hatékonyságát és eredményességét minden évben maga az Európai Bizottság is vizsgálja, számos különböző indikátorra figyelemmel. Elgondolkodtató a Munkadokumentum további, közbeszerzésekkel kapcsolatos részét illetően az az ellentmondás, hogy a **Belső Piaci Eredménytábla - melyet maga az Európai Bizottság tesz közzé - szerint a tagállamok közbeszerzési teljesítményét mérő 12 indikátor alapján Magyarország kiemelkedő teljesítményt nyújtva évek óta az egyik legeredményesebb tagállam (a legfrissebb adatok alapján a harmadik), ennek ellenére a Magyarországról megjelenő Jogállamisági jelentésekben minden évben kivételesen éles kritika fogalmazódik meg a magyar közbeszerzésekkel szemben a Bizottság részéről. Megítélésem szerint érdemes lenne a Bizottságnak a saját adatait is figyelembe vennie a Munkadokumentum elkészítése során.**

Jelen levelemmel együtt mindazonáltal szíves tájékoztatásul megküldöm Önnek a Közbeszerzési Hatóság 2024. évre vonatkozó, a magyar Országgyűlés által elfogadott beszámolóját, mely részletesen bemutatja a Közbeszerzési Hatóság és a Közbeszerzési Döntőbizottság tevékenységét, így többek között az előzőekben röviden ismertetett eredményekről is könnyebben és hitelesen tájékozódhat. A kiadvány ezen felül tartalmazza a Hatóság rendelkezésére álló, a hazai közbeszerzésekre vonatkozó 2024. évi statisztikákat is, melyek ettől az évtől már az új statisztikai módszertan alapján készülnek, támogatva az Európai Bizottság azon célkitűzését, hogy minden tagállamban azonos, összehangolt statisztikai adatfeldolgozásra kerülhessen sor.

Kérem, hogy amennyiben bármilyen kérdése merülne fel a hazai közbeszerzések helyzetével kapcsolatban, vagy további információt kívánna beszerezni a Munkadokumentumban foglalt megállapítások pontosításával vagy tisztázásával összefüggésben, forduljon bizalommal a Közbeszerzési Hatósághoz, kollégáimmal együtt állunk rendelkezésre akár személyesen, akár írásban.

Örömmel venném, ha az elmúlt évek sorozatos negatív tapasztalatai ellenére megindulna az érdemi szakmai párbeszéd a Közbeszerzési Hatóság és a Bizottság között, és a munka keretében azon témákról egyeztetnénk, amelyek végül valóban részét képezik majd a Munkadokumentumnak.

Tájékoztatom, hogy jelen leveletem Michael McGrathnak, a demokráciáért, a jogérvényesülésért, a jogállamiságért és a fogyasztóvédelemért felelős biztos úrnak e levéllel azonos tartalommal szintén megküldtem.

Budapest, 2025. július 29.

Tisztelettel:

